

Jegyzőkönyv

A Dunántúli-középhegység karsztvíz készletének mennyiségi, minőségi állapota” című fórumról

A „Kvassay Jenő terv elkészítése és a vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata” című KEOP-7.9.0/12-2013-0007 projekt keretében szervezi az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Időpont: 2015. augusztus 31. 10.00 óra

Helyszín: Észak-Balaton Regionális Konferenciaközpont
(Balatonfüred, Horváth Mihály utca)

PROGRAM:

10:00 - 10:10 **Köszöntő**

Tóth Sándor műszaki igazgatóhelyettes (KDTVIZIG)

10:10 – 10:40 **A Dunántúli-középhegységi karsztvíz-testek állapotértékelése**

Csepregi András–Gondárné Sőregi Katalin (Hydrosys Kft-Smaragd-GSH Kft)

10:40-11:00 **Jó vízgazdálkodási gyakorlat a Hévízi-tó környékén**

Tóth György – Székely Edgár (MFGI-NYUDUVIZIG)

11:00-11:20 **Az emelkedő karsztvízszintek és visszatérő források által okozott problémák, károk**

Nád Béla – Mohácsiné Simon Gabriella (KDTVIZIG-ÉDUVIZIG)

11:20 – **Fórum** - vélemények, kérdések és válaszok.

Arnold György Veszprém megyei önkormányzat.

Az első kérdést az első előadónak tenném fel. Elhangzott, hogy vannak rossz minőségű víztestek a karsztvíz tárolóban. Milyen védelmi intézkedések várhatók, hogy javuljanak ezek a víztestek? A másik kérdésem a második előadóhoz szól. Veszprém megyében vagyunk és az hangzott el, hogy van Rigácson forrás! Erről kicsit többet szeretnék hallani.

Csepregi András Hydrosys Kft:

Azzal kell, hogy kezdjem, hogy a vízminőségi résszel ebből az alkalomból nem foglalkoztam. Védelmi intézkedések nem várhatók, inkább javaslatok, de arra utalnék, hogy itt az önkormányzatnak lesz feladata. Sokat dolgoztunk itt az önkormányzatok megbízásából az elmúlt években. Tapasztaltuk, hogy vannak azokon a részben katonai gyakorló területeken veszélyesnek mondható illegális hulladék lerakások. Amikor a Litéri vízbázis biztonságba helyezését terveztük, bejelentést kellett tennünk a felügyelőség felé, mert konténer számra láttunk hulladékokat. Az interneten lehetett látni, hogy Hajmáskéren egy felhagyott

bányában nagy mennyiségű hulladékot találtak. Biztos, hogy sok tennivaló lesz a vizek védelme érdekében.

Tahy Ágnes OVF:

Azt kell tudni, hogy egy víztest akkor is rossz állapotú lesz, ha a vízműnek, csak 1 kútja is szennyezett, tehát nem kell az egész víztestnek szennyezettnek lennie. A Veszprémi víztestnél és a Litéri vízbázisnál is ez a helyzet. Itt az engedély nélküli lerakókat meg kell szüntetni. A Balaton felvidéken más a helyzet, itt a szőlőművelés, a csatornázatlanság okozhat problémát, szennyezést. A szennyező források megszüntetését kell végrehajtani.

Tóth György MFGI

A Rigácsi fakadásról kérdezett. Lakossági bejelentés érkezett, és kiderítettük, hogy a Rigácsi vízfeltörés egy a 60-as években elkészített meddő szénhidrogén fúrás volt, amelyen víz tört fel. Átadták a TSZ-nek pozitív nyomással, a TSZ csinált egy kis medencét, majd 2 év múlva a Nyirádi víztelenítés hatására 70 m mélységbe süllyedt a vízszint, ezért a kutat átadták az észlelő hálózatba, és mivel nagyon nehezen megközelíthető ezért idővel elfeledkeztek róla. A karsztvízszint emelkedését követően újra pozitívvá vált a kút. A víz 35,5 fokos, a kifolyás mellett kialakult egy sajátos ökoszisztéma. Idős jégkori víz. Az a kérdés, hogy mi a teendő ezzel. Hagyjuk, hogy folyjék, vagy tömjük el, és akkor azok a meleg víz fakadások, amelyek még nem álltak helyre, azok fognak helyreállni. Lehet persze keresni egy befektetőt! Ezen a vidéken már túl sok fürdő van. Én szívem szerint meghagynám.

Ez a forrás a helyi polgármestereken keresztül már 15-éve ismert volt és a helyi települések a rendezési terveikben a kút fejlesztésével számoltak.

Tóth György MFGI.

A Kút ott volt, de nem működött, nem volt meg, mint fakadás, csak amióta a karsztvízszint regenerálódik. Az önkormányzati hasznosítás is egy opció. A Hévízi vízhozamra csak minimális hatással van, de biztosan van hatással.

Homonnai Zsombor Ábrahámhegyről a civil szervezeteket és a képviselő testületet képviselem:

2010-ben értesült a képviselő testület, hogy a Káli medencében egy szennyvíztelep létesült, amely 5 település szennyvizeit tisztította. Ekkor találtunk egy kiszáradt tómedret, amely a vízbázis védelmi zónán kívül helyezkedett el. Egy patak lett a befogató. Maga a szennyvíztelep 10 km-re feküdt Ábrahámhegy strandjától, és a gyerek fürösztőnél érkezik bele a Balatonba. A másik probléma az volt, hogy a 80-as években volt egy meliorációs munka a Káli medencében, ahol a patak medrét kimélyítették, feltehetően sérült a tó meder is. Ez keresztül megy a vízbázis védelmi zónán. Mindezt leírtuk, talajtani vizsgálatokat végeztünk, civilszervezetek kapcsolódtak be. most 2015 van és nem történt semmi. A nemzeti park nagyon örült neki, mert madármegfigyelő helyeket tudnak kialakítani abban a térségben. Az 5 önkormányzat örült, mert nagyon olcsón ki lehet vezetni a szennyvíz telepről a tisztított szennyvizet, majd pihentetni a tómederben. Szeretném, ha bekerülne ebbe a tervbe, hogy a Káli medence szennyvizeinek az utó kezelése valósuljon meg. Összeállítottunk egy 30 oldalas

dolgozatot. Több civil szervezet írta alá. második kérdésem a 3 harmadik előadóhoz szólna, hogy a karsztvízszint emelkedés befolyásolja –e a Balaton vízszintjét?

Nád Béla KDVIKIG:

A Balaton vízszintjére később térnék vissza. Két dolgot az előadásomból kihagytam. A karsztvízszint emelkedéssel kapcsolatban megkerestük felettes szervünket az OVF-et dokumentumokat állítottunk össze, hogy pályázhassunk, pályázati forrás jelenleg nincs rá. A Hévízi tó készletgazdálkodási szempontból érinti a Dunántúli középhegységet. Az anyagban bemutatott eredményekhez szeretnénk hozzájutni!

A Balaton vízszintjéről és a karsztvízzel való kapcsolatáról közelítő számításokat végeztem. A bejövő vízfolyásokon keresztül komoly mennyiség érkezik a Balatonba a karszt felől, de közvetlen direkt befolyás a Tapolcai medencén keresztül is van. A számítások pontatlanok voltak, de ez alapján is a Balaton vízmérlegében a karsztvíz szerepe 15-20%-os lehet.

Petőné Nők a Balatonért egyesület:

A Hévízi tó kútjainál megjelent a friss karsztvíz is. Ezeket a forrásokat védeni kell. Milyen körzetre kell odafigyelni, hogy szennyező források ne kerüljenek ide.

Tóth György MFGI:

Már 2000-ben elkészítettük Csepregi Andrással közösen a Hévízi tó védőterületét. A hidrogeológiai A zónát érinti a térség. Részletes állapot felmérést készítettünk a létező hulladéklerakókról. Önöknek is felajánlottuk. Sok helyen az önkormányzatok már megszüntették ezeket. Továbbra is figyelemmel kell kísérni a térséget. A térképet el tudjuk küldeni.

Petőné:

Annyival szeretném pontosítani, hogy a Gyenesdiási forrásokért egyesület foglalkozik ezzel a területtel, nem a Nők a Balatonért egyesület. Tényleg sok szemétteltelepet felszámoltak.

.....

Az illegális lerakókat 5 éve mérjük fel. Veszprém környékén 210-220 lerakót tartunk nyilván. Örömmel összefuttatnánk ezt az adatbázist a karsztvíz emelkedést tartalmazó adatbázissal, hogy tudjuk, hogy melyik lerakót kell először megszüntetni.

Tóth Sándor KDVIKIG:

Én nagyon köszönöm ezt a felajánlást, ahogy Homonnai úr felajánlását is. A konzorcium tervezőinek át fogjuk adni és ők megvizsgálják, hogy milyen módon lehetne ezt a tervbe beépíteni.

Csepregi András Hydrosys Kft:

Azt kell megnézni, hogy az egyes vízbázishoz melyik lerakó van a legközelebb, és a legközelebbit kell megszüntetni először. Annak a jelentősége, hogy a karsztvízszint a lerakó

alatt 10, vagy 20 méterre van az nem olyan nagy. Előbb utóbb az a szennyezés eléri a karsztot.

A karsztvíznek a Balatonra gyakorolt hatása nem elhanyagolható. A vízfolyások által szállított vízhozam elérheti a 20m³/perc értéket.

Varga György OVF:

A bányavíz bevezetés a 70-es években mintegy 110-120 tó mm-nek felelt meg. Ez nagyon jelentős, de cserében források elapadtak. A készlet többlet valójában ennek a 110-120 tó mm-nek az 50%-a volt. Jelenleg a források újra megjelentek, ez a teljes hozzáfolyásnak a 45-50%-át is kiteszik.

Több észrevétel, kérdés nem volt.

Győr 2015.09.03

Janák Emil

Kérdés	Válasz
<p>Arnold György Veszprém megyei önkormányzat. Az első kérdést az első előadónak tenném fel. Elhangzott, hogy vannak rossz minőségű víztestek a karsztvíz tárolóban. Milyen védelmi intézkedések várhatók, hogy javuljanak ezek a víztestek? A másik kérdésem a második előadóhoz szól. Veszprém megyében vagyunk és az hangzott el, hogy van Rigácson forrás! Erről kicsit többet szeretnék hallani.</p>	<p>Csepregi András Hydrosys Kft: Azzal kell, hogy kezdjem, hogy a vízminőségi résszel ebből az alkalomból nem foglalkoztam. Védelmi intézkedések nem várhatók, inkább javaslatok, de arra utalnék, hogy itt az önkormányzatnak lesz feladata. Sokat dolgoztunk itt az önkormányzatok megbízásából az elmúlt években. Tapasztaltuk, hogy vannak azokon a részben katonai gyakorló területeken veszélyesnek mondható illegális hulladék lerakások. Amikor a Litéri vízbázis biztonságba helyezését terveztük, bejelentést kellett tennünk a felügyelőség felé, mert konténer számra láttunk hulladékokat. Az interneten lehetett látni, hogy Hajmáskéren egy felhagyott bányában nagy mennyiségű hulladékot találtak. Biztos, hogy sok tennivaló lesz a vizek védelme érdekében. Tahy Ágnes OVF: Azt kell tudni, hogy egy víztest akkor is rossz állapotú lesz, ha a vízműnek, csak 1 kútja is szennyezett, tehát nem kell az egész víztestnek szennyezettnek lennie. A</p>

	<p>Veszprémi víztestnél és a Litéri vízbázisnál is ez e helyzet. Itt az engedély nélküli lerakókat meg kell szüntetni. A Balaton felvidéken más a helyzet, itt a szőlőművelés, a csatornázatlanság okozhat problémát, szennyezést. A szennyező források megszüntetését kell végrehajtani. Tóth György MFGI</p> <p>A Rigácsi fakadásról kérdezett. Lakossági bejelentés érkezett, és kiderítettük, hogy a Rigácsi vízfeltörés egy a 60-as években elkészített meddő szénhidrogén fúrás volt, amelyen víz tört fel. Átadták a TSZ-nek pozitív nyomással, a TSZ csinált egy kis medencét, majd 2 év múlva a Nyirádi víztelenítés hatására 70 m mélységbe süllyedt a vízszint, ezért a kutat átadták az észlelő hálózatba, és mivel nagyon nehezen megközelíthető ezért idővel elfeledkeztek róla. A karsztvízszint emelkedését követően újra pozitívvá vált a kút. A víz 35,5 fokos, a kifolyás mellett kialakult egy sajátos ökoszisztéma. Idős jégkori víz. Az a kérdés, hogy mi a teendő ezzel. Hagyjuk, hogy folyjék, vagy tömjük el, és akkor azok a meleg víz fakadások, amelyek még nem álltak helyre, azok fognak helyreállni. Lehet persze keresni egy befektetőt! Ezen a vidéken már túl sok fürdő van. Én szívem szerint meghagynám.</p> <p>Ez a forrás a helyi polgármestereken keresztül már 15-éve ismert volt és a helyi települések a rendezési terveikben a kút fejlesztésével számoltak. Tóth György MFGI.</p> <p>A Kút ott volt, de nem működött, nem volt meg, mint fakadás, csak amióta a karsztvízszint regenerálódik. Az önkormányzati hasznosítás is egy opció. A Hévízi vízhozamra csak minimális hatással van, de biztosan van hatással.</p>
<p>Homonnai Zsombor Ábrahámhegyről 2010-ben értesült a képviselő testület, hogy a Káli medencében egy szennyvíztelep létesült, amely 5 település szennyvizét tisztította. Ekkor találtunk egy kiszáradt</p>	<p>Nád Béla KDVIZIG: A Balaton vízszintjére később térnék vissza. Két dolgot az előadásomból kihagytam. A karsztvízszint emelkedéssel kapcsolatban megkerestük felettes szervünket az OVF-et</p>

<p>tómedret, amely a vízbázis védelmi zónán kívül helyezkedett el Egy patak lett a befogató. Maga a szennyvíztelep 10 km-re feküdt Ábrahámhegy strandjától, és a gyerek fürösztnél érkezik bele a Balatonba. A másik probléma az volt, hogy a 80-as években volt egy meliorációs munka a Káli medencében, ahol a patak medrét kimélyítették, feltehetően sérült a tó meder is. Ez keresztül megy a vízbázis védelmi zónán. Mindezt leírtuk, talajtani vizsgálatokat végeztünk, civilszervezetek kapcsolódtak be. most 2015 van és nem történt semmi. A nemzeti park nagyon örült neki, mert madármegfigyelő helyeket tudnak kialakítani abban a térségben. Az 5 önkormányzat örült, mert nagyon olcsón ki lehet vezetni a szennyvíz telepről a tisztított szennyvizet, majd pihentetni a tómederben. Szeretném, ha bekerülne ebbe a tervbe, hogy a Káli medence szennyvizeinek az utó kezelése valósuljon meg. Összeállítottunk egy 30 oldalas dolgozatot. Több civil szervezet írta alá. második kérdésem a 3 harmadik előadóhoz szólna, hogy a karsztvízszint emelkedés befolyásolja –e a Balaton vízszintjét?</p>	<p>dokumentumokat állítottunk össze, hogy pályázhassunk, pályázati forrás jelenleg nincs rá. A Hévízi tó készletgazdálkodási szempontból érinti a Dunántúli középhegységet. Az anyagban bemutatott eredményekhez szeretnénk hozzájutni! A Balaton vízszintjéről és a karsztvízzel való kapcsolatáról közelítő számításokat végeztem. A bejövő vízfolyásokon keresztül komoly mennyiség érkezik a Balatonba a karszt felől, de közvetlen direkt befolyás a Tapolcai medencén keresztül is van. A számítások pontatlanok voltak, de ez alapján is a Balaton vízmérlegében a karsztvíz szerepe 15-20%-os lehet.</p>
<p>Petőné Nők a Balatonért egyesület: A Hévízi tó kútjainál megjelent a friss karsztvíz is. Ezeket a forrásokat védeni kell. Milyen körzetre kell odafigyelni, hogy szennyező források ne kerüljenek ide. Annyival szeretném pontosítani, hogy a Gyenesdiási forrásokért egyesület foglalkozik ezzel a területtel, nem a Nők a Balatonért egyesület. Tényleg sok szemétteltelepet felszámoltak.</p>	<p>Tóth György MFGI: Már 2000-ben elkészítettük Csepregi Andrással közösen a Hévízi tó védőterületét. A hidrogeológiai A zónát érinti a térség. Részletes állapot felmérést készítettünk a létező hulladéklerakókról. Önöknek is felajánlottuk. Sok helyen az önkormányzatok már megszüntették ezeket. Továbbra is figyelemmel kell kísérni a térséget. A térképet el tudjuk küldeni.</p>
<p>Petőné: Tényleg sok szemétteltelepet felszámoltak. Az illegális lerakókat 5 éve mérjük fel. Veszprém környékén 210-220 lerakót tartunk nyilván. Örömmel összefuttatnánk ezt az adatbázist a karsztvíz emelkedést</p>	<p>Tóth Sándor KDVIK: Én nagyon köszönöm ezt a felajánlást, ahogy Homonnai úr felajánlását is. A konzorcium tervezőinek át fogjuk adni és ők megvizsgálják, hogy milyen módon lehetne ezt a tervbe beépíteni. Csepregi András Hydrosys Kft:</p>

<p>tartalmazó adatbázissal, hogy tudjuk, hogy melyik lerakót kell először megszüntetni.</p>	<p>Azt kell megnézni, hogy az egyes vízbázishoz melyik lerakó van a legközelebb, és a legközelebbit kell megszüntetni először. Annak a jelentősége, hogy a karsztvízszint a lerakó alatt 10, vagy 20 méterre van az nem olyan nagy. Előbb utóbb az a szennyezés eléri a karsztot. A karsztvíznek a Balatonra gyakorolt hatása nem elhanyagolható. A vízfolyások által szállított vízhozam elérheti a 20m³/perc értéket.</p>